

Zijn de greens in Schotland nóg groener dan bij ons?

Een verslag van een excursie van de DGB naar drie topbanen in Schotland

Door: Flip Wirth en Arthur Wolleswinkel

>> groepsfoto van Nederlandse deelnemers<<

Ruim 6 jaar geleden ontstond een samenwerkingsverband van een 6-tal golfbanen die zich wilden toeleggen op het duurzaam beheer ten aanzien van greenkeeping (DGB). Daarmee wilden ze een nieuwe dimensie toevoegen aan duurzaamheid van onderhoud op golfbanen naast wat er allemaal al speelde bij Committed to Green.

Als eerste werd een systematiek (protocol) ontwikkeld om alle relevante gegevens met betrekking tot onderhoud vast te leggen. Daarmee worden gegevens vergelijkbaar en kunnen ook achteraf analyses worden gedaan om oorzaken van succes of falen te achterhalen. De Nederlandse Golf Federatie zag ook het belang van deze ontwikkeling en organiseerde een jaarlijkse analyse door Stephen Baker van de STRI. Alle gegevens en daarnaast ook literatuur werd vastgelegd in een website: www.dgbeheer.info die gedeeltelijk ook voor niet leden toegankelijk is. Nu dit proces goed op de rails staat, richt de interesse van de groep zich op andere delen van de golfbaan qua duurzaamheid en tegelijkertijd kijkt de groep naar de relatie tussen duurzaamheid en kwaliteit.

Dit jaar is de groep 5 jaar actief en dat vormde de aanleiding om met een kort bezoek aan een aantal topbanen in Schotland te zien hoe aan de nieuwe oriëntatie verdere invulling gegeven kan worden.

Home of Golf

Schotland is Home of Golf. De links-banen aan de ruige schotse kusten zijn de droom van iedere speler én greenkeeper. Behalve landschappelijk zeer fraai gesitueerde golfbanen is er ook een schat aan kennis en ervaring op het terrein van greenkeeping. Denk maar aan Elmwood College en de R&A in St. Andrews. Maar zijn ze met de R&A in hun midden ook de Home of Sustainability? Begin mei reisden 6 Nederlandse banen die participeren in Duurzaam Golfbaan Beheer af naar het hoge noorden van Groot-Brittannië om zelf de proef op de som te nemen.

Bovenaan het lijstje stond natuurlijk de 'one-and-only' Royal and Ancient Golf Links Trust in St. Andrews. De Links Trust bestaat in totaal uit 7 golfbanen waarvan de Old Course de bekendste is. Daarnaast de Jubilee, Eden, Strathyrum, Balgove, New en Castle Course. Op nog geen 10 Britse mijlen afstand van St. Andrews ligt een minstens zo verbluffend mooie links course: Kingsbarns. Tot slot bezocht de groep Nederlanders Castle Stuart bij Inverness, de 100% roodzwenkbaan van Chris Haspell, 'King of Red Fescue'.

Ontstressen op zondag

Aan het hoofd van elke Links baan op St. Andrews staat een hoofdgreenkeeper. De algehele coördinatie voor wat betreft greenkeeping van alle banen wordt verzorgd door Gordon Moir, Manager Greenkeeping St. Andrews Links Trust. Dankzij de vele inkomsten van een doorlopende stroom bezoekers en spelers heeft Gordon Moir veel personeel op de banen. Keerzijde van de medaille is natuurlijk dat bij intensief gebruik er maar korte werkdagen beschikbaar zijn voor de greenkeepers om onderhoud te plegen. Er zijn dus meer greenkeepers in dienst dan in een

vergelijkbare situatie in Nederland, maar ze draaien wel totaal andere werktijden. Bovendien hebben ze veel parttimers en stagiaires in dienst. Gelukkig voor hen wordt op zondag niet gespeeld, zijn de banen gesloten voor publiek en kan het nodige onderhoud plaatsvinden. Het onderhoud is volledig gericht op het vermijden van stress: dus wel veel rollen maar geen hollow coring of andere werkzaamheden die de grasmat open maken. Algehele focus ligt op het houden van een gesloten zode op de green waar een Clegg van 100-120 en een stimp van 9 behaald kan worden. Op alle banen houdt Gordon Moir een maaihoogte van 5 mm aan op de greens. Handmaaiers worden alleen bij toernooien gebruikt, in alle andere gevallen de Triplex. De fairwaymaaiers zijn alle voorzien van opvangbakken voor het gras; de fairways worden dus schraal gehouden. Op de St. Andrews banen wordt doorgaans jaarlijks doorgezaaid met een mengsel roodzwenkgras (Barcrown, Bargreen) met gewoon struisgras. Chemische onkruidbestrijdingsmiddelen of fungiciden worden in het geheel niet toegepast. Het stikstofniveau dat gevolgd wordt is laag, 60-80 kg N per ha per jaar. De fairways worden niet of nauwelijks bemest: de afgelopen 20 jaar slechts 2 x ... Alles bij elkaar dus een zeer goed voorbeeld van het samengaan van duurzaam beheer en topkwaliteit van de baan.

Grasbestand

Een aantal deelnemers van de groep hebben de Jubilee Course gespeeld, die parallel en op korte afstand van de Old Course loopt. Tijdens het spel bleken het goede snelle en vooral harde greens met als positief gevolg het minder voorkomen van pitch marks. De toplaag is behoorlijk zandig dankzij frequent dresen met puur zand. Opvallend is het diverse grasbestand. Waar je een strakke green zonder onkruid zou verwachten tref je juist een allegaartje van roodzwenk, straatgras, Engels raai en Highland bents aan.

Kingsbarns

Kingsbarns ligt op 15 minuten rijden van St. Andrews. De baan is ronduit schitterend gelegen pal aan de kust. Het ontwerp komt voor rekening van Kyle Philips; bunkering en greens komen Mark Parsons toe. Bij de aanleg in 1997 is 700000 ton grondverzet wat nodig was om de voormalige weilanden werden om te vormen tot een adembenemend golfterrein

Jaarlijks worden 27.500 rondes gespeeld in een vrij korte periode van april tot en met oktober. Een rondje spelen kost GBP 195,- per persoon. Maar dan krijg je ook wel wat. Naast de schitterende golfbaan, is er volledige service vanaf het vliegveld tot de club en weer terug. Een team van 90 caddies is beschikbaar om tassen te dragen, maar met hun single handicap kunnen ze de spelers echt van dienst zijn op deze lastige baan. Lid worden kan niet want Kingsbarns is een commerciële golfbaan.

Roodzwenk onder stress

Lopende over de baan valt op dat het grasbestand op de greens een combinatie is van roodzwenkgras en straatgras. Het feit dat baanmanager Innes Knight jaarlijks vier keer doorzaait met Bar Fescue 100% roodzwenkgras zegt iets over de ambitie om de greens volledig met roodzwenkgras te krijgen. Tijdens de speelperiode van april tot oktober worden de greens op 4 mm gemaaid. Het aanwezige roodzwenk heeft het onder de gegeven zilte omstandigheden dus behoorlijk zwaar en is voortdurend in stress. Dit zie je terug op de greens waar het moeilijk is om straatgras uit het mengsel te houden.

Behalve de greens zijn ook fairways en tees op Kingsbarns hard en stevig. Knight gebruikt Revolution voor een optimale waterinfiltratie en –verdeling in de toplaag. De roughs groeien snel vol met vooral Engels raaigras. Met grote regelmaat bestrijdt Innes Knight de aanwas van het Engels rai met Rescue, en met succes. Ook hier is de situatie vergelijkbaar met St Andrews als het gaat over de greenkeeperstaf. Veel parttimers en onregelmatige uren. Daarnaast is er veel staf om het de golfspelende gasten naar de zin te maken.

Moeizame start roodzwenk

Het derde baanbezoek vond ruim 180 kilometer noordelijker plaats, vlakbij Inverness. Chris Haspel, course manager van Castle Stuart en fervent aanhanger van roodzwenkgras heette de groep welkom op zijn eveneens prachtig gesitueerde baan. Castle Stuart is aangelegd tussen 2006 en 2009 met greens die uitsluitend met zand zijn opgebouwd. Per jaar vinden 28.000 speelrondes plaats. Het is dus nog een jonge baan en dat is ook goed te zien. Chris werkt met 100% roodzwenkgras maar de greens zijn nog niet goed dicht. Dat kwam hoofdzakelijk door een zeer moeizame start dit jaar. De combinatie van het warme begin van het voorjaar in maart gevolgd door een erg koude aprilmaand heeft de kwaliteit van greens, tees en fairways geen goed gedaan. Een vroege bemesting in maart leidde even tot een groeispuurt van het gras waarna in april de groei van roodzwenk stagneerde en straatgras een kans kreeg zich te vestigen. Ook treffen we er veel Engels raaigras aan dat Chris bestrijdt met Aramo, dat in Nederland overigens niet is toegelaten

Samenwerking

Castle Stuart werkt met 7 andere Schotse (top)banen samen, waaronder Kingsbarns, met betrekking tot gezamenlijke inkoop van kunstmest, machines en graszaad. Verder komen ze twee keer per jaar bij elkaar om elkaars successen maar vooral ook problemen door te spreken en op te lossen. Chris Haspell heeft nog altijd goede banden met roodzwenkbanen rond Kopenhagen in Denemarken waar hij zelf ook jaren greenkeeper is geweest en zelfs de ‘Sons of Golf’ heeft opgericht.

Duurzaamheid in Schotland

Drie verschillende banen, driemaal roodzwenk op de greens maar wel drie verschillende managementstrategieën. Concluderend kunnen de greenkeepers stellen dat het ook (of zelfs) in Schotland niet eenvoudig is om goede roodzwenkgreens te krijgen en te behouden. Behalve de omgevingsomstandigheden speelt tijdsdruk een grote rol. Kingsbarns moet te allen tijde goed bespeelbaar zijn en geld speelt eigenlijk geen rol. Hoewel de intentie is om duurzaam beheer toe te passen, wordt voor het behalen van kwaliteit eigenlijk geen middel geschuwd. St. Andrews Links hebben de zondag voor onderhoud en houden vast aan traditioneel management. Ze slagen erin op zeer hoge kwaliteitsniveau hun banen duurzaam te beheren. Hier liggen goede aanknopingspunten voor de wijze van beheer zoals dat ook in Nederland wordt gedaan. Castle Stuart worstelde met een koud voorjaar en het Schots Open en zweert bij roodzwenk. Met name de problemen op deze laatste baan zouden wellicht gemakkelijker het hoofd geboden kunnen worden door tijdig door te zaaien met een combinatie van roodzwenk met gewoon struisgras in plaats van “duurzaam” te blijven spuiten met Aramo om je roodzwenk in stand te houden ...

De reis was uitermate leerzaam omdat er antwoorden kwamen op de vele vragen, en tegelijkertijd in sommige gevallen duidelijk werd dat duurzaam beheer veel specifieke kennis en geduld vereist. Duurzaamheid vergt ook een lange adem over meerdere jaren. De weerbarstigheid van de waan van alle dag en commerciële belangen noodzaakt de banen die we hebben bezocht soms tot het nemen van pragmatische (lees niet duurzame) maatregelen. Goed voor het moment maar waar staan deze banen over tien jaar? De Schotten bleken erg geïnteresseerd in het DGB-monitoringssysteem en kijken belangstellend uit naar wat dit de Nederlanders heeft gebracht. In dat opzicht zijn de greens in Schotland zeker níet groener dan bij ons....